

BETEGTÁJÉKOZTATÓ A BETEGEK JOGAIRÓL ÉS KÖTELEZETTSÉGEIRŐL

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.) külön fejezetben szabályozza a betegek jogait és kötelezettségeit.

Ezen betegjogok köréről, annak kórházunkban való érvényesítési lehetőségéről, a betegek által betartandó kötelezettségekről, illetve az ehhez kapcsolódó kórházi házirendről kívánjuk tájékoztatni jelen Betegtájékoztatónkkal.

Reméljük, hogy tájékoztatónkkal eredményesen segítjük Önt a betegek jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos eligazodásban.

Az egészségügyi ellátáshoz való jog

Minden betegnek joga van sürgős szükség esetén az életmentő, illetve a súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátáshoz, valamint fájdalmának csillapításához és szenvedéseinek csökkentéséhez, továbbá az egészségügyi állapota által indokolt megfelelő, folyamatosan hozzáférhető és az egyenlő bánásmód követelményeinek megfelelő egészségügyi ellátáshoz, ezen belül a választott orvos egyetértésével az ellátását végző orvos - az egészségügyi szolgáltató működési rendjének megfelelő - megválasztásához, amennyiben azt az egészségi állapota által indokolt ellátás szakmai tartalma, az ellátás sürgőssége vagy az ellátás igénybevételének alapjául szolgáló jogviszony nem zárja ki.

A beteget kezelő osztály/profil vezető főorvosa azonban a beteg egészségi állapota által indokolt megfelelő szakmai ellátás érdekében felülvizsgálhatja a beteg orvosválasztási jogát, és más orvost jelölhet ki kezelőorvosnak. Az orvosválasztási jog felülvizsgálatának tényéről és okáról az osztály/profilvezető főorvos tájékoztatja a beteget.

Ügyeleti szolgálat, illetve sürgős szükség esetén azzal a korlátozással gyakorolható az orvosválasztási jog, hogy életveszély, illetve azonnali beavatkozást igénylő ellátás esetén kizárt az orvosválasztási jog gyakorlása.

Ha a beteg megállapított diagnózisnak vagy javasolt terápiának más orvos általi felülvizsgálatát szeretné, ezt kezelőorvosánál szóban jelezheti.

Tervezett kórházi elbocsátása, illetve egészségügyi intézménybe való áthelyezése esetén, ennek más orvos által történő felülvizsgálatát az osztály/profilvezető főorvosnál lehet kérni.

Az olyan ambulancián, ahol az előjegyzésen kívül sürgősséggel is érkehetnek betegek, illetve a Sürgősségi Betegellátó Osztályra érkezett betegeinket állapotuk súlyossága szerinti sorrendben látjuk el. A betegellátás során természetesen figyelembe vesszük – lehetőség szerint – az egyéb állapotokat is (pl.: fogyatékkal élők).

Az emberi méltósághoz való jog

Az egészségügyi ellátás során a beteg emberi méltóságát tiszteletben kell tartani.

Az ellátás során a beteg emberi és szabadságjogainak gyakorlásában csak az egészségi állapota által indokolt mértékben és időtartamban korlátozható. A beteg személyes szabadsága - ellátása során - fizikai, kémiai, biológiai vagy pszichikai módszerekkel vagy eljárásokkal kizárólag sürgős szükség¹ esetén, illetőleg a beteg vagy mások élete, testi épsége és egészsége védelmében korlátozható. Kínzó, kegyetlen, embertelen, megalázó vagy büntető jellegű korlátozó intézkedést tilos alkalmazni. A korlátozó intézkedés csak addig tarthat, ameddig az elrendelés oka fennáll.

A korlátozó módszerek, eljárások alkalmazását a beteg kezelőorvosa írásban a betegdokumentációban feltüntetve rendeli el, megjelölve az indokot és az alkalmazás időtartamát. A betegdokumentációban mind a beteg, mind a hozzátartozó megismerheti az elrendelt korlátozás okát és időtartamát.

Mivel Kórházunk egyetemi oktatókórházként működik, a betegek egészségügyi ellátásánál passzív megfigyelés vagy aktív részvétel formájában egyetemi hallgatók és gyakornokok is közreműködhetnek.

Nyt. szám: 641/379/1

Hatálybalépés: 2022.10.06.

¹ sürgős szükség: az egészségi állapotban bekövetkezett olyan változás, amelynek következtében azonnali egészségügyi ellátás hiányában a beteg közvetlen életveszélybe kerülne, illetve súlyos vagy maradandó egészségkárosodást szenvedne;

A kapcsolattartás joga

A beteg a fekvőbeteg-gyógyintézetben meglévő feltételektől függően, betegtársai jogainak tiszteletben tartásával és a betegellátás zavartalanságát biztosítva gyakorolhatja. Ennek részletes szabályait - e jogok tartalmának korlátozása nélkül - a fekvőbeteg-gyógyintézet házirendje határozza meg.

Látogatási jog

A beteg fekvőbeteg-gyógyintézeti elhelyezése során jogosult más személyekkel akár írásban, akár szóban kapcsolatot tartani, továbbá látogatókat fogadni, valamint általa meghatározott személyeket a látogatásból kizárni.

A beteg a kórházi házirendben rögzített látogatási időtartam alatt fogadhatja látogatóit. Ettől eltérő időpontban csak az állandó kórházi belépővel rendelkező személyek kereshetik fel betegüket az érintett osztály/profil vezető főorvosa által megszabott módon és időtartamban. Az állandó belépő – indokolt esetben – a főigazgató titkárságán kérhető.

A súlyos állapotú² betegnek joga van arra, hogy az általa megjelölt személy mellette tartózkodjék. A kiskorú betegnek (18 év alatti beteg) joga van arra, hogy szülője vagy törvényes képviselője vagy az általuk megjelölt személy mellette tartózkodjék.

A szülő nőnek joga van a vajúadás és szülés alatt arra, hogy az általa megjelölt nagykorú személy vele legyen.

A szülőnőnek joga van arra, hogy újszülött gyermekével egy helyiségben nyerjen elhelyezést, feltéve, ha ezt mindkettőjük egészségi állapota megengedi.

A beteg melletti tartózkodás lehetőségét, illetve a benntartózkodás módját a beteg kezelését végző gyógyító osztály/profil vezető főorvosa határozza meg az osztályon/profilon lévő adottságok figyelembevételével.

Ha a beteg mellett bent tartózkodó úgynevezett kísérő személy igénybe veszi a kórház hotelszolgáltatását, akkor a kórházi térítési díjszabályzat alapján kell ennek a szolgáltatásnak a térítési díját megfizetnie.

A látogatási jog a betegtársak jogainak tiszteletben tartása mellett gyakorolható.

Információtilalom

A beteg állapotáról közeli hozzátartozói (kiskorú szülője vagy gyámja, gondnokolt gondnoka, nagykorú beteg vele együtt élő házastársa vagy élettársa, gyermeke, szülője, testvére, unokája, nagyszülője) jogosultak tájékoztatást kapni. Amennyiben a betegnek a fent felsorolt közeli hozzátartozói nincsenek, úgy a betegnek joga van megjelölnie legközelebbi hozzátartozóként az állapotáról értesíthető személyt.

A beteg megtilthatja, hogy a gyógykezelésének tényét vagy a gyógykezelésével kapcsolatos egyéb információt más előtt feltárják, vagy egyes személyeket külön nevesítve megtiltani, hogy a kórház részükre információt adjon gyógykezelése tényéről, illetve a gyógykezelésével kapcsolatos bármilyen kérdésről. Ezt a tiltását a betegnek felvételekor kell jeleznie, és a betegdokumentációban megjelölésre kerül (adatlapon információtilalomra vonatkozó jelzés mellett).

Ezen tilalom alól a beteg gondozását végző közeli hozzátartozó, vagy a gondozásra köteles személy részére felmentést adhat az osztály/profil vezető főorvos, ha a beteg gondozása ezt indokolja. Ebben az esetben – az „információtilalom”-ra vonatkozó jelzés mellett – az orvosi dokumentációban szükséges feltüntetni, hogy ki kapott a gondozás érdekében tájékoztatást, és milyen terjedelemben.

Vallásgyakorlási jog

A beteget megilleti a vallási meggyőződésének megfelelő egyházi személlyel vagy vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjával való kapcsolattartásnak és vallása szabad gyakorlásának joga.

A kórházunkban a hétvégeken, a házirendben meghatározott időpontokban istentisztelet megtartására kerül sor, de ezen túl is – az osztályon/profilon folyó gyógyító munka zavartalanságának biztosítása mellett – minden beteg szabadon gyakorolhatja a vallását és az egyházi személlyel való kapcsolattartás jogát.

² súlyos állapotú az a beteg, aki állapota miatt önmagát fizikailag ellátni képtelen, illetve fájdalmai gyógyszerrel sem szüntethetők meg, illetőleg pszichés krízishelyzetben van.

A gyógyintézet elhagyásának joga

A beteget, illetve hozzátartozóját lehetőség szerint legalább 24 órával előtte tájékoztatni kell kórházi elbocsátásának időpontjáról. Cselekvőképtelen beteg esetén - ide nem értve a cselekvőképtelen állapotban lévő beteget - ezen jog a törvényes képviselő egyetértésével gyakorolható.

Ha a beteg egészségi állapota miatt szükséges a hozzátartozóinak tájékoztatása az elbocsátásról, azt elsősorban szóban kell megtenni vagy ennek akadályoztatása esetén telefonon.

Önkéntes kórházelhagyás joga

A betegnek joga van a gyógyintézetet elhagyni, amennyiben azzal mások testi épségét, egészségét nem veszélyezteti. E jog csak törvényben meghatározott esetekben korlátozható.

A távozási szándékot előzetesen a kezelőorvosnak kell bejelenteni, aki ezt a tényt „önkéntes, saját felelősség melletti távozás” megjegyzéssel rögzíti a betegdokumentációban, amely tényt a beteg két tanú előtt aláírásával megerősíti, és ekkor a beteg zárójelentést kap a kórházi kezeléssel.

Ha a beteg úgy dönt, hogy előzetes bejelentés nélkül távozik az egészségügyi intézményből, akkor ezt a tényt - „előzetes bejelentés nélküli távozás” megjegyzés mellett – a kezelőorvos a beteg dokumentációjában feltünteti, és ha a beteg egészségi állapota szükségessé teszi, az önkéntes távozás tényéről értesíti a távozó beteg általa a felvételkor megjelölt legközelebbi hozzátartozóját, háziorvosát és/vagy az illetékes hatóságot. Korlátozottan cselekvőképes, illetve cselekvőképtelen beteg esetén a bejelentés nélküli távozás tényéről – a beteg biztonsága érdekében – a kezelőorvos a törvényes képviselőt telefonon tájékoztatja.

A betegdokumentációba kerül bejegyzésre, hogy bejelentés nélküli távozás esetén a kórház kit értesít.

A tájékoztatáshoz való jog

A beteg jogosult a számára egyéniesített formában megadott teljes körű tájékoztatásra egészségügyi ellátásával összefüggésben (beleértve annak orvosi megítélését is); javasolt vizsgálatokról, beavatkozásokról; a javasolt vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének, illetve elmaradásának lehetséges előnyeiről és kockázatairól; a vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének tervezett időpontjairól; döntési jogáról a javasolt vizsgálatok, beavatkozások tekintetében; a lehetséges alternatív eljárásokról, módszerekről; az ellátás folyamatáról és várható kimeneteléről; a további ellátásokról, valamint a javasolt életmódról számára érthető formában, a részletes tájékoztatást homeopátiás gyógyszer ajánlása esetén írásban is a beteg rendelkezésére kell bocsátani.

A tájékoztatás joga a beteget akkor is megilleti, ha beleegyezése egyébként nem feltétele a gyógykezelés megkezdésének.

Tájékoztatási jog gyakorlása

A betegnek joga van - kezelőorvosa közreműködése mellett - egészségi állapotát, annak orvosi megítélését, a javasolt vizsgálatokat, beavatkozásokat, azok elvégzésének, illetve elmaradásának lehetséges előnyeit és kockázatait, a vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének tervezett időpontját, a lehetséges alternatív eljárásokat, módszereket, az ellátás folyamatát és várható kimenetelét megismerni.

Kezelőorvosától tájékoztatást kérhet az ellátásban részt vevő személyek nevééről, szakképesítéséről és beosztásáról. Ha a tájékoztatással kapcsolatban további kérdése, észrevétele van a betegnek, azt kezelőorvosánál kell jeleznie. A betegnek joga van, hogy a tájékoztatáshoz szükség esetén és lehetőség szerint tolmácsot vagy jelnyelvi tolmácsot biztosítsanak.

Ha a betegnek az egészségügyi ellátással összefüggő döntései meghozatalában a támogatott döntéshozatalról szóló törvény szerinti támogatója van, a beteg kérelmére a tájékoztatás során biztosítani kell támogatója jelenlétét.

Az orvos a vizsgálatot megelőzően köteles a beteget - amennyiben állapota lehetővé teszi - arról tájékoztatni, hogy a vizsgálat és az azt követő ellátás térítési díját meg kell téríteni, ha a vizsgálat eredménye szerint sürgős szükség nem áll fenn és az ellátás költségének fedezete a központi költségvetésben és az Egészségbiztosítási Alapon keresztül sincs biztosítva.

Tájékoztatási jogról való lemondás

A beteg két tanú előtt, írásban lemondhat a tájékoztatási jogáról, kivéve, ha a betegsége természetét ismernie kell azért, hogy másokat betegsége által ne veszélyeztessen.

A betegnek arra is joga van, hogy írásban megjelölje azt a személyt, akit helyette kell tájékoztatni. Ha a tájékoztatási jogról a beteg le kíván mondani vagy maga helyett mást kíván megjelölni, ezt a kezelőorvosnál vagy a felvételét végző orvosánál kell jeleznie, hogy az erre vonatkozó írásbeli nyilatkozatot kitölthesse és aláírhasa. Ha a beavatkozásra a beteg kezdeményezésére és nem terápiás célból kerül sor, a tájékoztatásról való lemondás csak írásban érvényes.

Az önrendelkezéshez való jog

A beteg önrendelési jog keretében szabadon döntheti el, hogy az egészségügyi ellátást igénybe kívánja-e venni, illetve az igénybe vett egészségügyi ellátás keretében mely beavatkozások elvégzésébe egyezik bele, illetve mely beavatkozásokat utasít vissza.

A betegnek joga van arra, hogy a kivizsgálását és kezelését érintő döntésekben részt vegyen. Az e törvényben foglalt kivételektől eltekintve bármely egészségügyi beavatkozás elvégzésének feltétele, hogy ahhoz a beteg megértésztéstől, fenyegetéstől és kényszertől mentes, megfelelő tájékoztatáson alapuló beleegyezését (a továbbiakban: beleegyezését) adja. Ha a betegnek az egészségügyi ellátással összefüggő döntései meghozatalában támogatója van, a beteg kérelmére biztosítani kell, hogy a támogató a beleegyezés megadása során jelen lehessen, azzal kapcsolatban a beteggel egyeztethessen.

A megfelelő tájékoztatáson alapuló önrendelkezési jog gyakorlása történhet szóban, írásban vagy ráutaló magatartással.

Írásbeli beleegyezés

Műtéti beavatkozásoknál, illetve műtéti jellegű ún. „invazív” diagnosztikus beavatkozásoknál, továbbá az önkéntes gyógykezelésbe vételhez a tájékoztatáson alapuló beleegyezés csak írásos formában történhet, ha a beteg írásképtelen, akkor két tanú együttes jelenlétében szóban adhatja meg a beavatkozáshoz a beleegyezését.

A beteg által adott, beavatkozáshoz való beleegyezés bármikor visszavonható, ha azonban a visszavonásra alapos ok nélkül kerül sor, és ez indokolatlan költséget okoz az egészségügyi ellátó intézménynek, a felmerült és indokolt költség megtérítését az egészségügyi intézmény kérheti a betegtől.

Önrendelkezési jog átruházása, illetve az átruházás tilalma

A cselekvőképes betegnek törvény által biztosított joga megjelölni, hogy ki az a személy, aki helyette - az önrendelkezési jog keretében - az egészségügyi beavatkozáshoz való beleegyezési, illetve a visszautasítási jogot gyakorolja, illetve mely személy az, akit kizár ezen önrendelkezési jog gyakorlásából.

A cselekvőképes beteg ezt a nyilatkozatát közokiratban, teljes bizonyító erejű magánokiratban, vagy - írásképtelenség esetén - két tanú előtti szóbeli nyilatkozatban teheti meg. Ha a beteg ilyen nyilatkozatot tett, arról kezelőorvosát tájékoztatni kell, illetőleg, ha szóban kíván ilyen nyilatkozatot tenni, akkor erre vonatkozó igényét szintén kezelőorvosánál kell jeleznie.

Ha a beteg nem tesz ilyen nyilatkozatot, és az egészségügyi szolgáltatás igénybevételekor cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképesé válik, akkor helyette törvényes képviselője vagy ennek hiányában az egészségügyi törvény 16. § (2) bekezdésben meghatározott személyek jogosultak az önrendelkezési jogot gyakorolni. Cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes beteg véleményét a szakmailag lehetséges mértékig figyelembe kell venni abban az esetben is, ha a beleegyezés, illetve a visszautasítás jogát más személy gyakorolja.

Ha a beteg cselekvőképességét visszanyeri, azonnal tájékoztatni kell őt a más személy által tett nyilatkozatról.

A beteg – az önrendelkezési jog keretében – megtilthatja, hogy esetleges halála esetén holttestéből szervet és szövetet gyógyítás, kutatás vagy oktatás céljából eltávolítsanak. Ezen tiltást két tanú előtt írásbeli formában kell megtennie. Az egészségügyi intézménynek pedig vizsgálnia kell, hogy az elhunyt életében tett-e ilyen nyilatkozatot vagy sem.

Az ellátás visszautasításának joga

Az egészségügyi törvény alapján a cselekvőképes beteget megilleti az egészségügyi ellátás visszautasításának joga, feltéve, hogy annak elmaradása mások életét, testi épségét nem veszélyeztetni.

Ha az egészségügyi ellátás visszautasítása a beteg egészségi állapotában várhatóan súlyos vagy maradandó károsodás bekövetkezését eredményezi, akkor ezt írásos formában közokiratban, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban teheti meg a beteg, illetve – írásképtelensége esetén - két tanú együttes jelenlétében szóban gyakorolhatja a visszautasítási jogot, melyet az orvosi dokumentációban rögzíteni kell a tanúk aláírása mellett.

A betegnek joga van arra, hogy életfenntartó vagy életmentő beavatkozást utasítson vissza abban az esetben, ha olyan súlyos betegségben szenved, amely az orvostudomány mindenkori állása szerint rövid időn belül – a megfelelő egészségügyi ellátás mellett is - halálhoz vezethet és gyógyíthatatlan. Az életfenntartó, illetve életmentő beavatkozás visszautasítása közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban, illetve írásképtelensége esetén két tanú együttes jelenlétében történhet.

A betegség természetes lefolyását lehetővé téve az életfenntartó vagy életmentő beavatkozás visszautasítási joga csak akkor válik érvényessé, ha a kórházban a jogszabály által előírt háromtagú orvos bizottság a beteget megvizsgálja és egybehangzóan, írásban nyilatkozik arról, hogy a beteg döntését annak következményei tudatában hozta meg, illetve, hogy a beteg olyan súlyos betegségben szenved, amely az orvostudomány mindenkori állása szerint rövid időn belül - megfelelő egészségügyi ellátás mellett is - halálhoz vezet és gyógyíthatatlan, továbbá a beteg az orvosi bizottság nyilatkozatát követő 3. napon - két tanú előtt - ismételten kinyilvánítja a visszautasításra irányuló szándékát. Amennyiben a beteg nem járul hozzá az orvosi bizottság vizsgálatához, a kezelés visszautasítására vonatkozó nyilatkozata nem vehető figyelembe. Ha a nyilatkozatot az orvosi bizottság nem fogadja el, akkor a betegnek joga van a polgári bírósághoz fordulni, amely soron kívüli eljárásban dönt arra vonatkozóan, hogy a beteg visszautasítási joga érvényes vagy nem érvényes. A bírósági döntés az egészségügyi intézményre nézve kötelező. A beteg a visszautasításra vonatkozó nyilatkozatát bármikor, alaki kötöttség nélkül visszavonhatja kezelőorvosánál, aki ezt a tényt a betegdokumentációban rögzíti, és ha a beteg képes az aláírásra, akkor ezt a visszavonást a betegnek alá kell írnia.

Cselekvőképtelen, illetve korlátozottan cselekvőképes személy esetében, ha az egészségügyi ellátás elmaradása súlyos vagy maradandó károsodást eredményezne, az ellátás nem utasítható vissza.

Visszautasítási jogról való, előzetes rendelkezés cselekvőképtelenség esetén

Az egészségügyi törvény lehetőséget biztosít arra, hogy cselekvőképes személy előzetesen közokiratban rendelkezék esetleges későbbi cselekvőképtelensége esetére az önrendelkezési jog gyakorlásáról. Azaz előzetesen, közokiratban rögzítheti, hogy cselekvőképtelensége esetén mely egészségügyi ellátásokat vagy mely beavatkozásokat kíván visszautasítani.

Visszautasítási jog átruházásáról való rendelkezés cselekvőképtelenség esetén

Cselekvőképes személy közokiratban rendelkezhet arról, hogy amennyiben cselekvőképtelenné válása esetében szükségessé válik egészségügyi ellátás igénybevétele vagy egészségügyi beavatkozás, akkor az erre vonatkozó beleegyezési, illetve visszautasítási jogot helyette mely személy gyakorolja. Ezen nyilatkozatot is alaki kötöttség nélkül vissza lehet vonni, de ha a beteg írásképes, akkor a nyilatkozat visszavonását írásban dokumentálnia kell a kórházi ellátás során.

Az egészségügyi szolgáltatás igénybevételekor jeleznie kell a betegnek, illetve - ha a hozzátartozója tud erről – a hozzátartozójának, ha van önrendelkezési joggal kapcsolatos nyilatkozat, és azt be kell mutatnia a kezelőorvosnak, aki erről – az érintett hozzájárulásával- másolatot készítet és az orvosi dokumentációhoz csatolja.

Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga

A beteg jogosult megismerni a róla készült egészségügyi dokumentációban szereplő adatokat, illetőleg ezen egészségügyi adatokról tájékoztatást is kérhet. Az egészségügyi dokumentáció kiegészítését és kijavítását is kezdeményezheti, ha az általa megismert adatokat pontatlannak vagy hiányosnak véli.

Az egészségügyi dokumentáció kiegészítésére vagy kijavítására vonatkozó kérelem csak akkor megalapozott, ha a beteg helytelenül feltüntetett személyes adatait közhiteles igazolvánnyal bizonyítja, továbbá, ha tévesen rögzített egészségügyi adatait közokirattal (pl. egy másik egészségügyi szolgáltató zárójelentése vagy ambuláns lapja) igazolja. Amennyiben a beteg panaszaira, tüneteire, aktuális állapotára vonatkozó korábbi előadását kívánja kijavítani vagy kiegészíteni, úgy erre csak akkor van lehetőség, ha annak megtörténtét azon egészségügyi dolgozó is megerősíti, aki előtt az előadás elhangzott.

A beteg jogosul zárójelentést, illetve ambuláns lapot kapni.

Cselekvőképtelen beteg dokumentációjába való betekintési jog az Eütv. 16. § (1) és (2) bekezdése szerinti személyt, korlátozottan cselekvőképes kiskorú és cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott személy dokumentációjába való betekintési jog a beteget, a 16. § (1) bekezdés a) pontja szerint megnevezett személyt, ilyen személy hiányában a törvényes képviselőt illeti meg.

Az egészségügyi dokumentáció az egészségügyi szolgáltatóé, a benne szereplő adattal azonban a beteg rendelkezik. A betegnek, illetve az általa meghatározott személynek, valamint a beteg halála esetén törvényes képviselőjének, közeli hozzátartozójának, valamint örökösének joga van a betegre vonatkozó egészségügyi adatokba betekinteni, valamint arról a jogszabály által előírt módon és formában, saját költségére másolatot kérni.

Költségtérítés mellett arra is lehetősége van a betegnek, hogy egészségügyi adatairól összefoglaló vagy kivonatos írásos véleményt kérjen az őt ellátó egészségügyi intézménytől.

A beteg által adott teljes bizonyító erejű felhatalmazás alapján a felhatalmazott személy jogosult a beteg egészségügyi dokumentációjába betekinteni, illetve arról – költségtérítés ellenében - másolat készítését kérni. Az írásos felhatalmazást a kórház rendelkezésére kell bocsátani.

A beteg halála esetén törvényes képviselője, közeli hozzátartozója, illetőleg örököse jogosult megismerni a halállal összefüggő vagy összefüggésbe hozható adatokat, illetve a halál bekövetkezését megelőző gyógykezeléssel kapcsolatos egészségügyi dokumentációt, és arról saját költségére másolatot kérhet.

A másolat iránti kérelmet írásban kell a kórház Igazgatásszervezési Osztályára eljuttatni.

Az orvosi titoktartáshoz való jog

A beteg jogosult arra, hogy az egészségügyi ellátásában részt vevő személyek az ellátása során tudomásukra jutott információkat, különösképpen a beteg egészségügyi és személyes adatait csak az arra jogosulttal közöljék, és azokat a vonatkozó jogszabályok szerint kezeljék (a továbbiakban: orvosi titok).

A betegnek felvételekor joga van arról nyilatkozni, hogy betegségéről, annak várható kimeneteléről kiknek adható felvilágosítás, illetve kiket zár ki egészségügyi adatainak részleges vagy teljes megismeréséből.

A betegnek joga van ahhoz, hogy vizsgálatára és kezelésére olyan körülmények között kerüljön sor, hogy azt beleegyezése nélkül mások ne láthassák, illetve ne hallhassák, kivéve, ha a sürgős szükség és a veszélyeztető állapot esetén ez elkerülhetetlen.

Tekintettel arra, hogy a kórház oktatókórház, így a vizsgálat és a gyógykezelés során - oktatási célból - hallgatók is jelen lehetnek.

A beteg felvételekor megjelölheti azt a személyt, akit egészségi állapotának alakulásáról értesítenek. Ebben az esetben a kórház a beteg által megjelölt személyt köteles értesíteni a beteg áthelyezésének megváltoztatásáról, a beteg elhelyezéséről, illetve az egészségi állapotában bekövetkező, jelentős mértékű változásról.

A betegnek felvételekor joga van arra is, hogy általa megjelölt személyeket kizárjon az értesítési körből. Ebben az esetben az erre rendszeresített formanyomtatványon kell ilyen igényét megjelölnie.

A beteg panaszainak kivizsgálási rendje

Ha a kórházi ellátással vagy a betegjogok érvényesítésével kapcsolatban a betegnek panasza van – és ez a beteget kezelő osztályon nem nyer orvoslást – ezt írásban a főigazgatónál, szóban a panaszirodán vagy a kórházunkban működő betegjogi képviselőnél észrevételezheti, ahol megtörténik a panaszának kivizsgálása (30 munkanapon belül), melynek eredményéről írásban értesítést kap.

A kórházi panasz kivizsgálás rendje nem érinti a beteg azon jogát, hogy a panasz kivizsgálásával összefüggésben más szervhez is fordulhat.

A beteg kötelezettsége

A beteg az egészségügyi szolgáltatás igénybevételekor köteles tiszteletben tartani az erre vonatkozó jogszabályokat és az egészségügyi szolgáltató Házirendjét, működési rendjét.

A beteg - amennyiben ezt egészségi állapota lehetővé teszi - köteles az ellátásában közreműködő egészségügyi dolgozókkal képességei és ismeretei szerint az alábbiak szerint együttműködni:

- a) *Tájékoztatási kötelezettség korábbi betegségekről, kezelésekről, gyógyszereiről:*
köteles tájékoztatni az egészségügyi dolgozókat mindarról, amely szükséges a kórisme megállapításához,
a megfelelő kezelési terv elkészítéséhez és a beavatkozások elvégzéséhez, így különösen minden korábbi betegségről, gyógykezeléséről, gyógyszer vagy gyógyhatású készítmény szedéséről, egészségkárosító kockázati tényezőiről.
- b) *Tájékoztatási kötelezettség másokat veszélyeztető állapotról:*
köteles tájékoztatni az egészségügyi dolgozókat – saját betegségével összefüggésben – mindarról, amely mások életét vagy testi épségét veszélyeztetheti, így különösen a fertőző betegségekről és a foglalkozás végzését kizáró megbetegedésekről és állapotokról.
- c) *Tájékoztatási kötelezettség fertőző betegség esetén az egyéb érintettekről:*
az egészségügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) rendeletében foglalt fertőző betegségek esetén megnevezni azon személyeket, akiktől a fertőző betegséget megkaphatta, illetve akiket megfertőzhetett,
- d) *Tájékoztatási kötelezettség a korábbi, ellátást érintő nyilatkozatokról:*
köteles tájékoztatni az egészségügyi dolgozókat minden, az egészségügyi ellátást érintő, általa korábban tett jognyilatkozatáról,
- e) a gyógykezelésével kapcsolatban tőlük kapott rendelkezéseket betartani,
- f) a gyógyintézet házirendjét betartani,
- g) a jogszabály által előírt, vagy a jogszabály alapján a szolgáltató által megállapított térítési díjat megfizetni,
- h) a jogszabályban előírt személyes adatait hitelt érdemlően igazolni.

Más kórházban tartózkodók jogainak tiszteletben tartása

A beteg és hozzátartozói jogaik gyakorlása során kötelesek tiszteletben tartani más betegek jogait.

A beteg és hozzátartozói jogainak gyakorlása nem sérthetik az egészségügyi dolgozóknak törvényben foglalt jogait.

A betegjogok gyakorlásának módját a Dél-budai Centrumkórház Szent Imre Egyetemi Oktatókórház Házirendje szabályozza.

Betegjogi képviselő elérhetőségei

Dél-budai Centrumkórház Szent Imre Egyetemi Oktatókórház területileg illetékes betegjogi képviselője:

Név: Megléczné Ocsenás Mária

Telefon: 06/20 - 4899 -658

melyen elérhető: hétfőtől-csütörtökig 08:00 – 16:30,
pénteken 08:00 – 14:00 óra között

E-mailcím: maria.ocsenas@ijsz.bm.gov.hu

Fogadóóra időpontja: telefonon előre egyeztetett időpontban

Egyéb információk

Felhívjuk Tisztelt Betegeink figyelmét, hogy kórházi tartózkodásuk alatt fizikai aktivitásuk megváltozik, ezért tápanyag-igényük is módosul. Így azon betegeink esetében is, akik kórházi kezelésükből kifolyólag nem szorulnak speciális étrendre, gyógykezelésük során egy szervezetet kímélőbb étkezés biztosítása szükséges, amely a nyersanyagok és a fűszerezés tekintetében eltérő az otthon megszokottól.

Tájékoztatjuk Tisztelt Előjegyzett Betegeinket, hogy a sürgősségi betegellátás biztosítása érdekében esetenként az előjegyzett betegek részére fenntartott kórházi ágyak betöltésre kerülhetnek, így az előjegyzett betegek ellátása másik időpontra tolódhat.

Tájékoztatjuk Tisztelt Betegeinket, hogy Hozzártartozóiknak lehetőségük van kórházunkban „irányított” és „kedvezményezett kórház” részére történő véradásra (amennyiben ezt egészségügyi állapotuk lehetővé teszi).

Az „irányított” véradás azt jelenti, hogy a véradó megjelöli azt a személyt, akinek a javára felajánlja a tőle levett vért. Ezeket a vérkészítményeket az Országos Vérellátó Szolgálat nyilvántartja és azt a véradó által megjelölt beteg kapja meg (ha a szakmai szabályok ezt lehetővé teszik).

Amennyiben Tisztelt Betegeink gyógyítása során a Hozzártartozók által adott vér nem használható fel (pl.: eltérő vércsoport esetén) úgy a leadott vér felajánlható egy előre megnevezett (ún. kedvezményezett) kórház részére is.

Kérjük Tisztelt Betegeink Hozzártartozóit, hogy "irányított véradással", illetve "kedvezményezett kórház" részére történő véradással segítsék Hozzártartozóik és a Dél-budai Centrumkórház Szent Imre Egyetemi Oktatókórház többi betegének gyógyulását.

Köszönjük, hogy Intézetünket választotta!

Budapest, 2022. szeptember 30.

Dr. Bedros J. Róbert
tanszékvezető c. egyetemi tanár, főigazgató

